

Tajništvo FMF

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za *matematiko in fiziko*

Jadranska 19, (p.p. 2964)
1000 Ljubljana, Slovenija
tel: (01) 47 66 500
fax: (01) 25 17 281

e-pošta: tajnistvo@fmf.uni-lj.si
<https://www.fmf.uni-lj.si/sl/>

UPRAVLJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE KNJIŽNICE UL FMF

Ljubljana, 20. december 2023

Dokument je sprejel Senat UL FMF na svoji 3. redni seji 20. 12. 2023, objavljen je na spletni strani knjižnice UL FMF.

1. Uvod

Knjižnici Fakultete za matematiko in fiziko UL (Matematična knjižnica in Fizikalna, astronomska in meteorološka knjižnica) s svojo dejavnostjo in informacijskimi viri nudita podporo študijski, pedagoški in znanstveno-raziskovalni dejavnosti študentov, profesorjev in raziskovalcev Fakultete za matematiko in fiziko UL ter širšemu strokovnemu krogu na področju matematike in fizike ter astronomije in meteorologije. Knjižnici omogočata dostop do študijske literature, informacijskih virov in ostalega gradiva na navedenih strokovnih področjih. S strokovnostjo, kakovostjo in prijaznostjo do uporabnikov tako po svojih močeh izpolnjujeta poslanstvo matične fakultete.

Knjižnici v skladu s svojimi možnostmi in pristojnostmi, izboljšujeta kakovost knjižničnih storitev ter tako skrbita za učinkovit dostop do kvalitetnih knjižničnih gradiv in informacijskih virov, sledita novim tehnologijam in prilagajata svoje dejavnosti zahtevam uporabnikov.

2. Namen dokumenta

Vsebina dokumenta o izgradnji in razvoju knjižnične zbirke ter zagotavljanju dostopa do elektronskih informacijskih virov pokriva: nabavno politiko, uporabnike, načine pridobivanja in izbora gradiva, vrste in dostop do zbirk, izločanje in odpis, hranjenje in varovanje gradiva ter vrednotenje zbirk.

Namen dokumenta je definiranje vsebinskih in formalnih kriterijev za izgradnjo in razvoj knjižnične zbirke ter zagotavljanje dostopa do elektronskih informacijskih virov v skladu z zakonskimi pravili (Zakon o knjižničarstvu, Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe) in strokovnimi standardi.

Dokument je namenjen zaposlenim v knjižnicah, članom knjižničnega sveta, ter javno dostopen uporabnikom knjižnice in širši javnosti.

3. Namen in cilji nabavne politike knjižnice

Namen in cilji nabavne politike knjižnic je zagotavljanje kvalitetne, pregledne in sistematične izgradnje ter razvoja knjižnične zbirke v skladu s potrebami pedagoškega in raziskovalnega procesa na Fakulteti za matematiko in fiziko UL.

4. Uporabniki knjižnice

Uporabniki knjižnic so predvsem študentje in zaposleni na Fakulteti za matematiko in fiziko UL. Poleg tega so uporabniki tudi študentje in zaposleni na drugih visokošolskih zavodih ter ostali uporabniki.

Pravne osebe, ki so včlanjene v knjižnici, so ostale knjižnice, ki so bodisi samostojne bodisi delujejo v okviru drugih organizacij, ter druge pravne osebe, ki potrebujejo knjižnično gradivo za izobraževalne in raziskovalne namene.

5. Pridobivanje in izbor knjižničnega gradiva

Knjižnici pridobivata gradivo z nakupom, obveznim izvodom matične fakultete, zameno gradiva z drugimi organizacijami in darovi.

Izbor gradiva, ki ga knjižnici pridobita z nakupom, poteka na podlagi ponudb založnikov in dobaviteljev s strokovnega področja matične fakultete ter sorodnih področij. Pri tem se upošteva:

- učne načrte za izvedbo pedagoškega procesa na matični fakulteti,
- raziskovalna področja matične fakultete,
- predloge zaposlenih in študentov na matični članici ter ostalih članov knjižnice,
- strokovno vrednotenje primernosti gradiva s ciljem zagotavljanja sistematične pokritosti znanstvenih področij,
- letni finančni načrt matične fakultete.

Za realizacijo nabavne politike morajo financerji zagotavljati ustrezne finančne vire.

Med obvezne izvode FMF UL spadajo predvsem zaključna dela študentov vseh stopenj študija.

Darovano gradivo knjižnici uvrstita v svoji zbirki v skladu z znanstvenimi področji, ki jih pokriva matična fakulteta, če je gradivo iskano s strani uporabnikov in je ustrezno ohranjeno.

Knjižnici pri upravljanju knjižnične zbirke posebno pozornost namenjata pričakovanjem in potrebam študentov in zaposlenih na članici UL.

6. Vrsta in namen gradnje posameznih knjižničnih zbirk

Knjižnici skrbita, da je na voljo ustrezno število izvodov študijske literature (obvezne in/ali priporočene) ter znanstvene in strokovne literature, potrebne za študij in raziskovanje na znanstvenih in strokovnih področjih matične fakultete. Knjižnici omogočata uporabo nabavljene literature tudi drugim zainteresiranim za ta znanstvena področja.

Knjižnici zagotavljata tudi dostop do različnih elektronskih informacijskih virov. Specializirane podatkovne zbirke z znanstvenega in strokovnega področja zaposlenih na fakulteti nabavlja samostojno in/ali v sodelovanju z drugimi institucijami, druge vire zagotavlja s sodelovanjem v konzorcijskih nabavah.

7. Dostop do knjižničnega gradiva

Tiskano knjižnično gradivo je uporabnikom deloma dostopno v prostem pristopu (predvsem predpisano ter priporočeno študijsko gradivo), deloma pa je hranjeno v skladišču na isti lokaciji in ga je treba za izposajo naročiti pri izposojevalnem pultu.

Elektronski viri so študentom in zaposlenim dostopni z računalnikov na matični fakulteti oz. preko oddaljenega dostopa.

Knjižnici skrbita, da je knjižnična zbirka ustrezno predstavljena v elektronskem katalogu COBISS. To dosega s prizadevanjem za kakovost bibliografskih in normativnih zapisov v elektronskem katalogu COBISS. Knjižnici skrbita tudi za promocijo novejšega gradiva z razstavo le-tega na vidnem mestu v knjižnici.

8. Izločanje in odpis knjižničnega gradiva

Knjižnici skrbno pristopata k izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s tem skrbni za ohranjanje kakovostne in aktualne knjižnične zbirke. Postopke izvajata v skladu z Navodilom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, ki ga je pripravila in sprejela Narodna in univerzitetna knjižnica na podlagi 12. člena Zakona o knjižničarstvu.

Knjižnici izvajata redne letne in občasne izredne postopke odpisovanja in izločanja gradiva. Kriteriji za izločanje gradiva so poškodovano ali uničeno gradivo, zastarelo gradivo, nepopolno gradivo ter odvečni izvodi, ki jih glede na potrebe knjižnici ne potrebuje več. Izloči se tudi izgubljeno gradivo in gradivo, ki ga ni več mogoče izterjati od članov knjižnice, ter gradivo iz inventurnega primanjkljaja.

9. Vrednotenje knjižnične zbirke

Vrednotenje knjižnične zbirke je pomembno z vidika zadostnega obsega, ustreznosti, kakovosti ter uporabnosti knjižnične zbirke. Vrednotenje knjižnične zbirke se izvaja z ugotavljanjem zadovoljstva in potreb uporabnikov ter po potrebi s primerjalno analizo statističnih podatkov o slovenskih knjižnicah, ki jih na letni ravni zbira in objavlja Narodna in univerzitetna knjižnica preko portala BibSiSt.

Vrednotenje knjižnične zbirke knjižnici opravljata v skladu s sprejetimi letnimi načrti dela in strokovnimi standardi.

10. Hranjenje, varovanje, zaščita in ohranjanje knjižničnega gradiva

Za ohranjanje gradiva knjižnici uporabljata različna zaščitna sredstva za podaljšanje uporabnosti gradiva.

Za hrambo različnih vrst gradiva z različno dostopnostjo knjižnici zagotavljata ustrezne prostore v skladu s strokovnimi standardi.

Gradivo v prostem pristopu je elektronsko varovano.

11. Pravne podlage

[Zakon o knjižničarstvu](#) (Uradni list RS, št. 87/2001, 96/2002 – ZUJIK in 92/2015)

[Zakon o visokem šolstvu](#) (ZviS: Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1 in 100/22 – ZSZUN)

[Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe](#) (Uradni list RS, št. 28/2023)

[Strokovni standardi in priporočila za visokošolske knjižnice](#) (za obdobje od 1. junija 2021 do 31. maja 2030)

[Statut Univerze v Ljubljani](#) (neuradno prečiščeno besedilo z dne 15. 7. 2023)

[Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja knjižnic Univerze v Ljubljani](#), neuradno prečiščeno besedilo, velja od 17. 7. 2023

Pravila Fakultete za matematiko in fiziko z dne 20. 12. 2017 (s spremembami in dopolnitvami 27. 2. 2019, 17. 4. 2019, 22. 5. 2019, 3. 7. 2019, 17. 6. 2020, 12. 10. 2020), dostopna na <https://www.fmf.uni-lj.si/sl/o-fakulteti/akti/>

Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja knjižnice Fakultete za matematiko in fiziko, Univerze v Ljubljani z dne 15. 9. 2021, dostopen na <https://www.fmf.uni-lj.si/sl/knjiznica/>

prof. dr. Janez Bonča, dekan
predsednik Senata UL FMF